

Driftstilskudd diktaturet --

“man skal ikke så inderlig vel tåle det som ikke rammer en selv”

Jeg vil først og fremst takke en manuellterapi-kollega. for å bringe driftstilskuddsordningen i fysioterapi-Norge på banen igjen. Det krever mot, kanskje først og fremst fordi man gjerne ikke vil komme til skade for å irritere sin kollega, for det er jo relativt stor sjanse for at flere venner og bekjente jobber med ulike prosentandeler driftstilskudd (de ikke vil miste). Det er sannsynlig at mange av de med tilskudd ikke er særlig glad for en debatt som kan føre til endringer i systemet, endringer som eksempelvis kan føre til reduksjon av tilskudd på grunn av omfordeling. Det krever også mot fordi det er vel imot janteloven å gå mot strømmen og stikke seg frem?

Det er mange som er enig med deg... Men det er ikke så mange som sier i fra. De uten tilskudd føler vel kanskje det ikke er verdt strevet, da et flertall erfarne fysioterapeuter sitter i de avgjørende instansene i de ulike aktuelle forbund/foreninger der kanskje et flertall av disse har et tilskudd som de nok ikke kjemper med nebb og klør for å miste...

For 2-3 år tilbake ble det gjennomført en landsdekkende spørreundersøkelse blant privatpraktiserende fysioterapeuter. Her ble det avdekket at kun 20%, ja en femtedel av de spurte, var misfornøyd med driftstilskuddsordningen. Undertegnede, som til dags dato kun har vikariert med driftstilskudd (med sedvanlig høy prosentandel leie), ble den gang lettet, og fylt av håp. Skulle arbeidet UFF (unge fysioterapeuters fellesskap) hadde startet for noen år tilbake nå få større gjennomslag? Skulle det være begynnelsen på slutten av driftstilskuddsordningen slik vi kjenner den. Neppe. Ikke vet jeg hvordan resultatene ble diskutert “på høyere hold”, men nevneverdige endringer i systemet ble det meg bekjent ikke.

Jeg har jobbet privat og drevet eget institutt noen år, uten tilskudd. For å få en sikrere drift og flere pasienter har jeg videreutdannet meg i manuellterapi. Jeg har søkt om driftstilskudd, ikke fordi jeg virkelig trodde kommunen skulle opprette et nytt tilskudd, selv om jeg ikke kjenner til andre manuellterapeuter i kommunen, men nærmest for å “legge inn noen aksjer” til senere, som et “hallo, her er jeg, og jeg har høy kompetanse”. Jeg har som forventet fått avslag. Men kanskje står mitt kort sterkere ved neste korsvei...

Nylig leste jeg om en annen undersøkelse som nylig er avsluttet som forteller at det er kun om lag ti prosent manuellterapeuter som ikke har driftstilskudd (stort eller lite). Først tenker man, på egne vegne, at om kommunen registrerer dette er man kanskje enda et lite skritt nærmere et tilskudd neste gang et slikt utlyses. Men så slår det deg, det betyr jo faktisk at det ca 90 prosent som har tilskudd. Vil disse ha interesse for å kjempe mot et system de lever svært godt av?

Jeg har jobbet og slitt med egenstudier i helger, kurs, videreutdanning og så videre. Det kreves 7 år å bli manuellterapeut. Så vidt jeg vet har jeg den lengste utdannelsen og sannsynligvis den beste forståelsen av muskel- og skjelettplager på felter som anatomi, fysiologi,

patologi, undersøkelse og behandling. Kanskje ikke på hvert enkelt felt isolert sett, men i sum vil det overraske meg om det er mange, hvis noen som innehar større kunnskap på området, uansett om jeg bryter janteloven eller ei...

Så kan man si, men lider jeg noe nød? Nei, jeg gjør ikke det, enn så lenge. Jeg klarer meg nå, og jeg har tro på at jeg vil klare meg siden. Jeg er ikke ute etter å bli rik. Jeg er ikke ute etter fin bil og fint hus. Det vil neppe gjøre meg mer lykkelig. Men så er det rettferdigheten da, og ikke minst pasienttilbudet i kommunen. For ikke å snakke om pasientenes privatøkonomi i disse tunge finansielle tider. Er det rettferdig, og kanskje enda viktigere, medfører det kvalitetssikring at en nyutdannet fysioterapeut med begrenset kompetanse, eller en 64 år gammel fysioterapeut som ikke har åpnet en fagbok på 10 år skal få driftstilskudd for å behandle pasienter med eksempelvis middels godt håndverk eller metoder som har gått ut på dato (ergo ikke evidence-based practice) for 20 år siden når det finnes terapi med bedre kvalitet der ute? Er det riktig at en pasient med honorartakst-rett ikke kan komme til meg for behandling når naboinstituttet (forøvrig uten manuellterapeuter) har 3 måneders ventelister? Er dette gunstig for statskassa eller pasienten?

Slik systemet fungerer er det faktisk mulig å bruke massasje, G5 og TENS på så godt som alle pasientene du har uten problemer. På mange kan man bruke varmpakninger, TENS og trening mens man selv sitter å surfer på internett, uten å noen gang måtte frykte å bli arbeidsledig. Man kan nærmest velge sine pasienter og beholde disse i uoverskuelig fremtid med overfornevnede behandlingsmetoder, hvorav trening (om den er tilpasset pasienten, som den gjerne ikke er..) som oftest er den eneste terapiformen man med støtte i den vitenskapelige litteraturen kan forsvare.

Et velkjent gammelt ordspråk sier: “ du skal ikke så inderlig vel tåle det som ikke rammer deg selv”. Skal vi tåle alt dette så lenge det ikke rammer oss selv?

Jeg vil utfordre andre manuellterapeuter til å bygge på denne debatten slik at denne ikke skrus av med det første. Fysioterapi-Norge trenger en endring av driftstilskuddsordningen som gir økt konkurranse og dermed skjerpede tjenester til våre pasienter. Fysioterapien er allerede en “truet art” og vi økt bevissthet rundt evidence-based practice. Dette blir ikke stimulert tilfredsstillende med dagens ordning. Jeg håper også manuellterapeuter med driftstilskudd kan være store nok til å slå et slag for oss uten driftstilskuddordning, kanskje ikke for vår skyld, men for de som bli de største taperne, nemlig pasientene.

MT som ønsker å være anonym.